

vente paa sig, bliver gennemført. Professor Grundtvig rettede et stærkt Angreb paa en Side af Proceduren ved Højesteret, som han mente, man kunde imødegaa ved at indføre Stenografer i Højesteret, og efter min Mening vil Stenografer i Højesteret være meget mere paa deres Plads der end her, hvor udmærket de end her kan være paa deres Plads. Dette Krav om Stenografer fra Professor Grundtvig havde allerede i Forvejen faaet Tilslutning i en meget ejendommelig og fortræffelig Artikel af Professor Knud Pontoppidan i „Bibliotek for Læger“, 1911, „Om Vidneudsagnenes Psykologi.“ Denne Artikel forklarer disse Retsvildfarelser, som der nu har været talt saa meget om, den forklarer meget af Ritualprocessen i Kiew, det er en Artikel, der er saa dybtgående, at den burde kendes af alle; han siger der et Sted: Ligesom Lægerne kan indeksaminere Symptomer i deres Patienter, kan Forhørsdommere pynste paa et vaklende og ufuldstændigt Udsagn derved, at man i Protokollatet flicker sammen derpaa og udfylder Hullerne. Og saa siger han: „I saa Henseende synes der ikke helt sjældent, og det vilde maaske ikke være for meget, om man, som det er foreslaaet, forlangte, at alle vigtige Vidneudsagn skulde stenograferes“. I samme Artikel taler han om Edens Betydning. Han siger, at Selvkritik og Selvbeherskelse fremmes ved, at Vidnet stilles overfor en mulig Edsaflæggelse. Jeg tror, at baade Højesteretssagførernes og Vidnernes Selvkritik og Selvbeherskelse vilde fremmes netop ved at vide, at de har Stenografer siddende ved deres Fod. Det var kun dette, jeg paa given Foranledning vilde henlede den højtærede Justitsministers Opmærksomhed paa. Det er noget, der kan gøres uden alt for store Udgifter, og jeg mener, som sagt, at det er meget nødvendigt.

Jeg skal derefter henvende mig til den højtærede Indenrigsminister i Anledning af Grønland. I 1911—12 fik vi jo en Lov om Grønland, som jeg stemte for med megen Betænkelse, fordi jeg saa, at Kirkerne deroppe blev lagt ind under Indenrigsministeriet. Nu er det saaledes, at Kirken i Grønland som alle andre Steder, hvor et Folk skal uddannes til et selvbevidst Folk, er gaaet i Spidsen som et meget radikalt Element. Men Embedsstanden har hele Tiden søgt at modarbejde Bestræbelserne fra Kirkens og Skolens Side for at emancipere Grønlænderne. Kateketerne er indfødte Grønlændere, de kan blive Præster, og nogle af dem sendes herved til Danmark for at uddannes, saa rejser de op igen og bliver Førere for det grønlandske Selvstændigheds-

parti. Der er en Ting, som især piner disse Kateketer, naar de har været herved; det slog mig, da jeg en Gang fulgtes med nogle af dem og spurgte dem ud om Forholdene deroppe — det var svært at faa dem paa Gled — „men saa siger de Danske deroppe“, „du“ til os“ sagde en af dem. Det er akkurat som i 40erne, naar den sjællandske Bønde harmedes over, at Embedsmændene sagde „du“ til ham. Det, at de danske Kolonibestyrere og Embedsmænd siger „du“ til Kateketerne, er noget af det, der piner dem allermost, og bl. a. derfor er det, at de bliver Førere for Oppositionen deroppe, og det vil de vedblive at være. Det var derfor, kan jeg tænke mig, det ærede Medlem fra Højrup (J. Fog-Petersen) i Dag fremdrog, at en Resolution om Lønforholdene, som i 1903 havde sin Betydning, nu bliver trykt op i 1913, thi den kan i Virkeligheden bruges af Embedsmændene til at holde Kateketerne i Tugt og Herrens Formaning. Naar det er den danske Nations Ønske og Villie — og det er det —, at Grønlænderne skal opdrages til at blive et grønlandsk Folk, og at de skal have Ret til Grønland fremfor de danske Kolonibestyrere, saa skal disse ogsaa behandle dem som Mennesker og sige De til dem og ogsaa benævne dem ved deres Efternavn; de skal behandle dem netop som Mennesker og ikke som Trælle. En Kateket, som jeg talte med, havde læst om, at en Officer, der havde sagt „du“ til Rekrutterne, var blevet dømt for det, og han sagde dertil: Ja, det dømmes man for hos eder, men oppe hos os siger man „du“ til os alle.

Den Lov, vi vedtog forleden Aar, kan maaske være god, hvis det er dygtige, humane Folk, der kommer til at udføre den, hvis vi faar Embedsmænd derop, der virkelig vil gøre sig den Ulejlighed at lære Grønlandsk; men vi ved, at en hel Del af de danske Embedsmænd i Grønland kommer hjem uden at kunne et Ord Grønlandsk, hvorimod de der ansatte Grønlændere skal kunne Dansk. Det er et helt bagvendt Forhold. Vi maa netop ifølge den Stilling, som vi staar i som Nation, mere end nogen andre kræve, at Grønland indrettes til at være et Land for Grønlænderne og ikke for danske Embedsmænd. Jeg tvivler ikke om, at den højtærede Indenrigsminister vil have sin Opmærksomhed henvendt derpaa, og jeg haaber ogsaa, at den nuværende Direktør vil forstaa dette. At ville behandle Kateketer, som er den vaagnende grønlandske Nationalitets Bærere, som Folk af anden Klasse, ved vi, gør kun Tingen værre.